

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6414/2551

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โจทก์ นายจรัส รัตนทิพย์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 650

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยเป็นข้าราชการในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติโจทก์ และได้รับมอบหมายจากโจทก์ให้เป็นผู้ดำเนินการอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา การที่จำเลยขอยืมเงินจากโจทก์เพื่อนำไปใช้ในการอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวเป็นเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ราชการ การทำสัญญาการยืมเงินเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของจำเลย จึงมิใช่เป็นการยืมตามลักษณะ 9 แห่ง ป.พ.พ. และไม่อาจนำบทบัญญัติในลักษณะ 9 มาใช้บังคับในฐานะบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลโดยเป็นหน่วยงานของรัฐบาล ส่วนจำเลยรับราชการในหน่วยงานของโจทก์ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2540 จำเลยได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้ดำเนินการอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา จำเลยจึงขอยืมเงินเพื่อใช้ในการอบรมดังกล่าวจำนวน 127,100 บาท จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของโจทก์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิอนุมัติให้จำเลยยืมเงิน และจำเลยได้รับเงินไปครบถ้วนแล้ว หลังจากได้รับเงิน จำเลยนำเงินจำนวนดังกล่าวบรรจุซองกระดาษเก็บไว้ในรถยนต์ของนางสุนีย์ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมประจำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ต่อมานางสุนีย์ได้ขับรถยนต์คันดังกล่าวไปจอดไว้ที่บริเวณหน้าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ และมีคนร้ายมาดัดประตูดมภ์ลักเอาเงินจำนวนดังกล่าวไป จำเลยในฐานะผู้ยืมจึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 127,000 บาท แก่โจทก์ โจทก์ได้ทวงถามให้จำเลยชำระแล้ว แต่จำเลยเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยคืนเงินจำนวน 127,100 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า การยืมเงินเพื่อนำไปทดรองจ่ายในการฝึกอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาตามที่โจทก์ฟ้องมิใช่เป็นการกู้ยืมเงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อีกทั้งจากการสอบสวนของโจทก์ไม่พบว่าผู้ใดกระทำไปโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้นจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้เงินให้แก่โจทก์ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลโดยเป็นหน่วยงานของรัฐบาล ส่วนจำเลยรับราชการในหน่วยงานของโจทก์ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2540 จำเลยได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้ดำเนินการอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา จำเลยจึงขอยืมเงินเพื่อใช้ในการอบรมดังกล่าวจำนวน 127,100 บาท จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของโจทก์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิอนุมัติให้จำเลยยืมเงิน และจำเลยได้รับเงินที่ยืมไปครบถ้วนแล้วภายหลังได้รับเงินจำเลยนำเงินจำนวนดังกล่าวบรรจุซองกระดาษเก็บไว้ในรถยนต์ของนางสุนีย์ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมประจำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ และนางสุนีย์ขับรถยนต์

คดีดังกล่าวไปจอดไว้ที่บริเวณหน้าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ต่อมาเมื่อมีคนร้ายจัด ประตุรถยนต์ลักเอาเงินจำนวนดังกล่าวไปโจทก์ทำการสอบสวนและลงความเห็นว่าไม่มีผู้ใดกระทำ ไปโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คดีมีปัญหาในข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกา ของโจทก์เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีสิทธิฟ้องบังคับให้จำเลยชดใช้เงินจำนวน 127,100 บาท ตามฟ้องแก่โจทก์หรือไม่ โจทก์ฎีกาว่าแม้การยืมเงินของจำเลยเพื่อนำไปใช้ในการอบรมที่โจทก์จัด ขึ้นจะมีใช่เป็นการยืมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 650 ก็ตาม แต่เป็นกรณีต้อง นำบทบัญญัติมาตราดังกล่าวมาใช้ในฐานะเป็นบทกฎหมายใกล้เคียง เห็นว่า จำเลยเป็นข้าราชการ ในสังกัดของโจทก์ และได้รับมอบหมายจากโจทก์ให้เป็นผู้ดำเนินการอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียน ปฏิรูปการศึกษา เงินที่จำเลยขอยืมจากโจทก์ก็เพื่อนำไปใช้ในการอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียน ปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว เป็นเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา การทำสัญญาการยืมเงินเอกสารหมาย จ.2 เป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของ จำเลย จึงมิใช่เป็นการยืมตามลักษณะ 9 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกรณีนี้ก็ไม่ อาจนำบทบัญญัติในลักษณะ 9 มาใช้บังคับในฐานะบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งได้ ส่วนจำเลย จะต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 หรือไม่นั้น เมื่อ โจทก์ไม่ได้ฟ้องร้องให้จำเลยรับผิดชอบตามกฎหมายในส่วนนี้ จึงไม่เป็นประเด็นที่ต้องวินิจฉัย" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์ · รัตน์ กองแก้ว · ชัยวุฒิ โลหะจิตรานนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/6414/2551>